

«Elektron hökumət» portalı təkmilləşdirilir

Bu gün Azərbaycanda elektron xidmətlərin formalaşdırılması fəal mərhələyə daxil olub. Ölkədə elektron hökumət quruculuğu istiqamətində dövlət qurumları tərəfindən əhaliyə göstərilən bütün xidmətlərin elektronlaşdırılması dövlət məmurları ilə vətəndaşlar arasında keyfiyyətə yeni münasibətlərin formalaşmasına zəmin yaratmışdır. Ölkədə elektron xidmətlərə keçid bir sıra strukturların fəaliyyətində şəffaflığın təmin edilməsinə, korrupsiya hallarının azalmasına, süründürməçilik hallarının aradan qaldırılmasına, vətəndaşla dövlət strukturları arasında canlı əlaqənin, o cümlədən kağız daşıyıcılarının minimuma enməsinə gətirib çıxarmışdır.

Ölkədə elektron hökumət quruculuğu istiqamətində atılan mühüm addımlardan biri cari ilin aprel ayında «Elektron hökumət» portalının (www.ehdis.az) vətəndaşların istifadəsinə verilməsidir. Artıq istənilən şəxs portala daxil olub buraya qoşulan dövlət qurumunun təqdim etdiyi elektron xidmətlərdən istifadə edə bilər. Hələlik portalın birinci fazası istifadəyə verilib. Portalda 16 mərkəzi icra orqanı qoşulub ki, bunun nəticəsində portala mərkəzi icra orqanlarının 60-a yaxın elektron xidməti inteqrasiya olunub. Onların arasında Vergilər, Daxili İşlər, Nəqliyyat, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları, Ədliyyə, Fövqəladə Hallar, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi, Təhsil və Səhiyyə nazirlikləri, Dövlət Statistika Komitəsi, Dövlət Sosial Müdafiə Fondu, Dövlət Gömrük Komitəsi, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi də var. Mərkəzi icra orqanlarının portala qoşulması davam edir. 2013-cü ilin ikinci yarısına qədər 300-ə yaxın elektron xidmətin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Portaldan istifadə etmək üçün elektron imza kartına sahib olmaq gərəkdir. Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin İnformasiya cəmiyyətinin inkişafı şöbəsinin müdiri İsfəndiyar Əliyevin KİV-ə verdiyi məlumata əsasən, ən çox elektron imzanı dövlət orqanlarının işçiləri alırlar. Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Sosial Müdafiə Fondu indiyədək daha çox elektron imza almışdır. Elektron imza üçün müraciət edənlərin sayı hər ay artır, təkcə may ayında 500 imza alınmışdır və indiyə qədər istifadəyə verilmiş imzaların sayı 1500-ü keçmişdir. Fiziki şəxslər arasında, əksəriyyəti biznes sektorunda çalışanlar olmaqla, təxminən 300 imza alınıb.

Elektron xidmətlərdən istifadə üçün elektron rəqəmsal imzanın mövcudluğu vacibdir. Bu imzaların verilməsi üçün 3 mərkəz fəaliyyət göstərir. Onlardan biri əsas, ikincisi dövlət sektoruna imzaların verilməsi üçün nəzərdə tutulub. Üçüncüsü isə əhaliyə və biznes strukturlarına rəqəmsal imzaların verilməsi üçün fəaliyyət göstərir. 3 il müddətinə verilən elektron imza kartı fərdi şəxslərə 20-30 manata, dövlət orqanları üçün 135 manata, hüquqi şəxslər üçün isə 168 manata təklif olunur.

Qeyd edək ki, bu yaxınlarda Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının hazırladıqları normativ hüquqi aktların layihələrinin «Elektron hökumət» portalında yerləşdirilməsi qaydaları təsdiq edilmişdir. Bu qaydalar Nazirlər Kabineti və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən hazırlanmış normativ hüquqi aktların layihələrinin portalda yerləşdirilməsi, layihələrin açıq müzakirəsi, həmçinin müzakirədə iştirak etmiş şəxslərə informasiya sahibləri tərəfindən cavab verilməsi qaydalarını müəyyən edir. Normativ hüquqi aktların layihələri razılaşdırılmağa göndərildiyi andan həmin layihəni hazırlamış dövlət orqanı tərəfindən portalda yerləşdiriləcək. Layihənin müzakirəsində iştirak etmək istəyən şəxslər portalda qeydiyyatdan keçməlidir. Layihələrin portalda yerləşdirilməsini təmin etmək məqsədilə informasiya sahibi məsul şəxsi müəyyən edir və onu elektron imza ilə təmin edir. İstifadə təlimatı isə portalın xüsusi bölməsindən əldə ediləcək. Layihənin mətni ISO 10646 (Unicode) beynəlxalq standartına uyğun fontlardan istifadə edilərək hazırlanmalıdır. Elektron imzası olanlar layihələrə sərbəst və ödənişsiz çıxış əldə edəcəklər. Layihəyə dair portalda şəxslər tərəfindən verilmiş irad və təkliflər yalnız informasiya sahibi üçün açıq olacaq. Layihə ilə əlaqədar irad və təkliflər vermiş şəxslərə informasiya sahibləri tərəfindən portal vasitəsilə cavab göndərilməsi üçün texniki imkan da yaradılacaq.

Arzu İBRAHİMOVA